

Mars 2026

2 mars

De första vårtecknen

Det har varit en riktig vargavinter i flera veckor, med kyla ända ner till -20 grader och massor av snö. Det var länge sedan vi hade en sån vinter. Mycket ploga och skotta och elda i spisar och kaminer. När det var som kallast försvann plötsligt elen sent på kvällen och en del saker slocknade, men konstigt nog inte allt. Vi har luft-vattenpump med vattenburen golvvärme, så om elen försvinner ett längre tag blir det risk att saker kan frysa sönder. Björne lyckades snabbt lista ut att det var en fas som försvunnit och när han gick ner och kollade i elskåpet utomhus hittade han en säkring som hade löst ut. Som väl var hade vi extra säkring hemma, men det blev tydligt och klart att man måste se till att ha sådana saker i lager.

Men nu har det blivit varmare och snön har börjat smälta. I takrännorna var det tjockt med is så Björne fick klättra upp på stege och hacka loss isen så smältvattnet kan rinna av och inte krypa upp i skarvar mellan takplåtarna. Nu är det snöfritt på taken.

Igår har hönorna lagt det första ägget efter vintervilan. Vi har inte behövt köpa några ägg i vinter. Vi har typ 8 ägg kvar i kylan sedan i höstas och dessutom ett tjugotal ägg i frysen. Frysta ägg passar inte att göra majonnäs av men går utmärkt till omelett, pannkakor och kakor. Så kylskåpsäggen sparar vi till majo. Det går åt ganska mycket majo hos oss. Vi gör aioli, ramslöksmajo, pepparrotsröra och kålsallad som vi äter till maten, som topping i soppor och på smörgås istället för Bregott – eller snarare istället för ”Eleplant”, vegetariskt smörgås-”smör”.

Bina har till och med varit ute och ”rensingsflugit” igår.

På vintern sitter dom inne i kupan hela tiden, men när det blir runt 7 plusgrader vill dom ut och baja efter att ha hållit sig hela vintern. Nu tyckte dom att det var dags. Notera dom små bajspluttarna under flustret.

Jag sådde tomater idag. 16 olika sorter närmare bestämt. 8 körsbärstomat-sorter och 8 bifftomat, och ungefär 5 frön av varje.

Det blir 80 plantor ifall alla gror och utvecklas som önskat. Sååldorna står på värmegolvet med lock över sig för att hålla fukten.

Fläckvis är snön borta och man skulle faktiskt kunna kratta litet. Det har blåst mycket i höst och i vinter så det finns massor av pinnar som blåst ner från träden att plocka i hagarna. Det är dags att beskära hasselbuskarna nu.

Purjo, paprika, kronärtskockor, aubergine och selleri har kommit upp och flyttat ut i glasverandan där det är ljust och svalare. Jag har beskurit pelargoner, planterat om hibiskusarna och två stora amaryllisknölar. Walla Walla-löken är inte sådd än.

Men jag har bytt strö i hönshuset, fyllt på gräsklipp i redena, fyllt på korn, pellets och vatten torkat damm och sopat. Björne har skottat undan en del snö i hönsgården för att det ska bli barmark. Våra höns vill inte gå på snö. Däremot tycker dom att det är gott att äta snö från skorna☺ Vi ger dom rivna morötter för att dom ska få något gott.

16 mars

Varannan dags-väder

Isen ligger fortfarande tjock på sjön men den har börjat tina invid stranden. Varannan dag har vi sol och varannan dag mulet. Ibland blåsigt och ibland vindstilla.

Igår var det fint väder, men jag var mestadels inne ändå. Jag sådde en hopper frön igår:

- 4 olika sorters basilika (röd, sallat)
- Walla Walla jättelök
- Persilja
- Temynta
- Pak choi
- Bindsallat Little Gem
- Blomstertobak
- Narcisstobak
- Två sorters rädisor i kallväxthuset

Vårblommorna har börjat titta upp bland eklöven, vintergäck, snödroppar och faktiskt några små krokusar. Bäst att strö ut blodmjöl innan rådjuren hittar krokusarna. Vintergäck och snödroppar lämnar dom ifred.

Hönsen har kommit igång att värpa på allvar så nu har vi färska ägg, plus alla ägg i frysen. Jag har tagit in dem till lilla frysen i köket och tänker använda dem till salta kakor och omeletter. Då behöver man inte färska ägg utan det går lika bra med ägg som varit frysta.

Vi har mycket mat kvar i förråden och jag inriktar mig på att försöka äta upp det som finns. Men jag tycker att vi äter och äter utan att det minskar påtagligt i skåpen. Häromdagen "slaktade" jag två pumpor, skar upp dem i klyftor och bitar, rostade den ena och förs sedan ner nästan alltihop för att göra soppa mm av senare. Fast litet rostad pumpa åt vi till middag också. Jag har två stora pumpor kvar i förrådet och massor av pumpa och tomater i frysen. Jag ska koka sås av tomaterna vilken dag som helst.

17 mars

Bekämpningsmedel

Igår hörde jag på radion att Naturvårdsverket hade gjort en undersökning där man analyserade rester av bekämpningsmedel i frukt och grönsaker, både i ekologiska och i konventionellt odlade, svenska och utländska. Jag tyckte det lät intressant och ville veta mer så jag letade upp studien.

Där står bland annat att användningen av bekämpningsmedel har ökat i Sverige sedan 2009, det år då EU:s direktiv för en hållbar användning av bekämpningsmedel direktiv kom.

”Totalt identifierades rester av 32 olika bekämpningsmedel i de konventionella livsmedlen, varav:

- 7 är direkt giftiga för bin
- 10 är PFAS-ämnen
- 5 misstänks kunna orsaka cancer
- 10 misstänks kunna skada fertiliteten, det ofödda barnet eller spädbarn som ammas
- 26 är giftiga för vattenlevande organismer”

Att vindruvor odlas med mycket bekämpningsmedel är väl ingen nyhet. Jag hörde om en ICA-handlare som av det skälet inte ville sälja vindruvor i sin butik, men tvingades av ICA-koncernen. Då ställde han vindruvorna bland de kemiska produkterna... En humoristisk och tydlig protest, både mot besprutning och mot ICA.

”Vindruvor var den gröda där flest olika bekämpningsmedel påträffades – totalt 15 ämnen i de konventionella produkterna. Alla konventionella vindruvor (8/8) innehöll rester av bekämpningsmedel, medan endast en ekologisk produkt gjorde det. Den innehöll insektsmedlet spinosad som är godkänt i ekologisk odling.

Fem av åtta (63 procent) konventionella vindruvor innehöll ett ämne som är giftigt för bin. Dessutom innehöll alla konventionella vindruvor minst ett ämne med misstänkt cancerframkallande eller reproduktionsstörande egenskaper.”

Men att det var så mycket bekämpningsmedel i svenskodlade äpplen, det kom som en fullständig överraskning för mig:

”Samtliga analyserade konventionella äpplen (12/12) innehöll rester av bekämpningsmedel, medan inga av de ekologiska äpplena (0/5) gjorde det.

Svenska äpplen innehöll rester av 4-7 bekämpningsmedel och utländska äpplen innehöll rester av 1-3 bekämpningsmedel. Att svenska äpplen hade rester av fler bekämpningsmedel måste inte betyda att de besprutats mer än utländska äpplen. Det kan vara så att de utländska äpplena lagrats länge, och bekämpningsmedel kan ha brutits ner, medan de svenska äpplena var nyskördade.

Trots att äppelodlingar är beroende av pollinatörer så innehöll hälften av de konventionella äpplena ämnen som är giftiga för bin.”

Inga ekologiskt odlade äpplen innehöll bekämpningsmedel.

Slutsats: Det finns många orsaker till att odla sin egen mat, inte minst att man slipper en massa gifter, både i kroppen och i miljön. Om du själv vill läsa studien finns den här:

<https://cdn.naturskyddsforeningen.se/uploads/2026/03/Giftigt-samband-Bina-maten-bekampningsmedlen.pdf>

Jag är verkligen glad för alla ekologiska äpplen som vi fortfarande har i jordkällaren, garanterat obesprutade. Vi tar var sitt äpple om dagen. Det håller doktorn från magen, sägs det. ☺

30 mars

Sådder, småplantor, knipor och stigfinnare

Jag har kallsått kål för någon vecka sedan, broccoli, kålrabbi, röd spetskål och grönkål. Kål trivs bra i kyla, så om det bara är några plusgrader så trivs den gott i växthuset. Jag sådde litet vild-ruccola och zinnia också samtidigt. Det är faktiskt första gången jag kallsår, men jag tänker att det är roligt att prova något nytt. Jag har satt ut sålådor med ett plastlock över så inte jorden ska torka ut. Och det börjar faktiskt komma upp små plantor nu. Jag sådde rädisor också i ett av odlingstrågen, och nu har det kommit upp fina små hjärtblad. Idag sådde jag savojkål också och satte ut i växthuset. Det är riktigt varmt och behagligt där på dagen, skyddat från kall blåst.

Idag har jag fortsatt så, mest sommarblommor. Jag har sått tre olika färger av sommaraster, kryddtagetes, lejongap, leverbalsam, gula och röda solrosor och rosenkåra, och så gurkmelon. Jag har slipat frön av Blomman för dagen, och lagt i blöt över natten. Imorgon ska jag peta ner dem i jorden. Jag har satt igång värmemattan i odlingsrummet och ställt in sådder där. Mattan håller 25 grader och jag har en plasthuv över så inte mössen kommer åt sådderna. I plasthuv hänger ett lysrör som jag kan styra med timer.

Jag behöver inte köpa planteringsjord utan jag tar jord från komposten och sållar den genom en brödbäck ner i en skottkärra. Sen skyfflar jag upp den sållade jorden i en platsäck och bär in i odlingsrummet. Det är prima jord, och alldeles gratis☺

Alla små tomatplantor och paprika-plantor som tittat upp har fått varsin liten papperskruka. Dom står under lysrör som styrs med timer, 14 timmar ljus om dagen. Såjorden som blir ledig i sålådorna använder jag igen och sår nya frön i.

Sjöfåglarna har kommit nu. Tranorna ropar på andra sidan sjön, vi har sett ett svanpar och herr och fru Kanadagås betar på gräsmattan och lämnar bajskorvar efter sig så det ser ut som om en hel kennel har rastats där. Men det löser upp sig när det regnar och blir naturgödsling. I förra veckan hade vi fyra par knipor som cirklade runt i strandkanten. Jag tror dom konkurrerade om vår knipholk. Där brukar en kniphona ruva varje vår och en hel kull dunbollar hoppar ut ur holken och tar sig ner till sjön. Det kan inte vara lätt att hitta ihåliga träd i naturen, så Björne förbarmade sig och byggde en knipholk till, enligt konstens alla regler och ritning från Naturskyddsför- eningen. Han bottenade den med ett tjockt lager kutterspån, för det gillar dom tydligen, och satte den på 2 meters höjd, som det stod i anvisningen. Vår gamla holk sitter betydligt högre, men på lägre höjd blir det väl lättare för ungarna när dom ska hoppa ut, och det blir lättare att sköta holken.

Igår hade vi scoutträff hemma hos oss, eller stigfinnarträff som det heter hos sjundedagsadventisterna. För de äldre blev det utbildning i hur man hanterar kniv, yxa och såg inför sommarens läger. De yngre tränade olika sorters knopar och att göra upp eld.

Efter det blev det tipspromenad med 6 olika naturfrågor. De äldre stigfinnarna hade alla rätt!

Sen var alla hungriga och vi grillade sojakorv som vi åt med sallad, rivna morötter och tunnbröd. Till efterrätt bjöds det på vattenmelon, clementiner, kanelbullar och kakor. Alla var nöjda med dagen tror jag. Vi hade egentligen planerat att hugga upp en vak i isen och låta barnen bada och försöka ta sig upp med isdubbar, med rep kring magen för säkerhets skull. Men isen har smält. Och en del kanske var glada åt det....

Imorgon ska jag lägga sättpotatis på groddning tror jag. Det brukar vara lagom att sätta potatisen första veckan i maj, så det är ganska lagom att börja grodda nu. Vi har mycket potatis kvar sedan i somras så det räcker till sättpotatis också. Jag hoppar över tidig potatis som jag brukar odla i hink. Vi har så mycket ändå. Jag ska också börja driva dahlia- och begoniaknölar. Jag sätter dom i stora krukor eller hinkar med jord så hinner dom få blad innan jag planterar ut dom när frostrisken är över.